

دست‌رسی شهروندان به اطلاعات مدیریت بحران

نویسنده: جعفر ایشانی

روزنامه: صبح کابل

۲۸ حمل ۱۳۹۹ / ۱۷ آوریل ۲۰۲۰

مدیریت خوب بحران و دست‌رسی شهروندان به اطلاعات، از چگونگی مدیریت بحران، نشان‌دهنده‌ی و تمثیل‌کننده‌ی حکومت‌داری خوب است. وضعیت بحرانی فعلی کشور، اقتضا می‌کند که شهروندان از چگونگی مدیریت بحران و ویروس کرونا آگاهی و اطلاع کامل داشته باشند.

ارائه‌ی اطلاعات به شکل پیش‌گرا (کنشی) و تقاضا شده (واکنشی) از سوی حکومت، باعث همکاری و هم‌آهنگی مردم در مدیریت بحران می‌شود. ارائه‌ی اطلاعات از چگونگی مدیریت بحران، سبب انگیزه‌های همکاری در میان شهروندان و توده‌ها شده و حس مسؤلیت‌پذیری شهروندان و ملت را در امر مبارزه با بحران بیش‌تر خواهد کرد.

وقتی شهروندان و توده‌ها در امر مبارزه با بحران با حکومت همکاری کنند، زمینه‌ها و چانس‌های پیروز شدن در مدیریت بحران بیش‌تر شده، بحران به خوبی و به شکل بهتر مدیریت خواهد شد.

هنگامی که شهروندان از چگونگی مصارف بودجه‌ی اختصاص یافته‌ی مدیریت بحران در کشور آگاهی کامل داشته باشند، مطمئن شوند که بودجه‌ی مصارف بحران حیف و میل نمی‌شود و به اساسی‌علاقه شخصی، سیاسی، قومی، سمتی، زبانی و... به مصرف نمی‌رسد، تمام منابع بحران در میان تمام شهروندان به شکل مساویانه و یک‌سان توزیع و تقسیم می‌شود و به همه شهروندان در بحران، بدون هر نوع تبعیض یک‌سان برخورد می‌شود، شهروندان همکاری خویش را با حکومت در مدیریت بحران بیش‌تر خواهند کرد. وقتی که همکاری شهروندان و مدیریت خوب حکومت در مدیریت بحران با هم همسو و یک‌سان باشد، باعث بلند رفتن روحیه‌ی عمومی در جامعه شده و ترس از بحران را در جامعه از بین برده و سبب نیروی معنوی در امر مبارزه با بحران خواهد شد.

حکومت بدون همکاری شهروندان در مدیریت بحران هرگز موفق نخواهد شد. همکاری و هم‌آهنگی شهروندان و حکومت در مدیریت بحران، لازم و ملزوم یکدیگر است؛ مانند دو روی یک سکه که عدم موجودیت یک روی این سکه، باعث از دست دادن ارزش آن سکه خواهد شود. کوتاه آمدن و شانه خالی کردن حکومت و یا شهروندان در مدیریت بحران، به ناکامی مدیریت بحران می‌انجامد.

اگر حکومت می‌خواهد در مدیریت بحران موفق شود، باید در همکاری و هم‌آهنگی مردم و شهروندان، بحران را مدیریت کند. حکومت هرگز موفق نخواهد شد که همکاری کامل و صادقانه‌ی شهروندان را در

مدیریت بحران با خود داشته باشد؛ مگر این که از چگونگی مدیریت بحران و مصارف بودجه‌ی بحران، به شهروندان پاسخگو باشد و شهروندان هم از شفافیت مصارف بودجه‌ی بحران اطمینان کامل داشته باشند.

حکومت باید در مدیریت بحران از مکانیزم ارائه‌ی اطلاعات به شکل پیش‌گرانه و تقاضا شده به شهروندان استفاده کند؛ چون ارائه‌ی اطلاعات به شهروندان بهترین مکانیزم شفافیت و پاسخ‌گویی در نظام‌های دموکراتیک و مردم‌سالار است که باعث همکاری میان حکومت و شهروندان در مدیریت بحران خواهد شد.

عدم ارائه‌ی اطلاعات و پاسخگو نبودن حکومت به شهروندان در مدیریت بحران، روحیه‌ی شهروندان را پایین آورده و باعث عدم همکاری و هم‌آهنگی شهروندان در مدیریت بحران خواهد شد که عدم همکاری و هم‌آهنگی شهروندان، تمام تلاش‌ها و فعالیت‌های حکومت را ضرب صفر خواهد کرد.

در صورت پاسخگو بودن حکومت به ملت و شفافیت در مدیریت بحران، مدیریت بحران به پیروزی می‌رسد. مدیریت موفق بحران، باعث رضایت شهروندان از حکومت خواهد شد و پایه‌های مشروعیت حکومت را بیش‌تر محکم خواهد کرد.

اما در صورت عدم شفافیت و پاسخ‌گویی حکومت به ملت، مدیریت بحران به ناکامی سوق داده خواهد شد، رضایت شهروندان از حکومت به حداقل کاهش خواهد یافت و پایه‌های مشروعیت حکومت سست خواهد شد. حکومتی که رضایت مردم را از دست بدهد، محکوم به زوال و فروپاشی است.

حکومت‌هایی که در مدیریت بحران ناکام شوند و بحران را درست مدیریت نکنند، بعد از فاجعه‌ای که بحران در جامعه می‌آورد در ختم بحران، دوران خودشان هم ختم خواهد شد؛ حتا امکان این هم وجود که قبل از ختم بحران، در میان بحران عمرشان به پایان برسد و حکومت جدید برخاسته از بحران شکل بگیرد که بحران را بهتر مدیریت کند.

حکومت فعلی در مدیریت بحران برخاسته از کرونا چندان موفق نیست و به فاجعه‌ی عدم مدیریت بحران مواجه است که هم بقای خودش را تهدید می‌کند، هم بقای شهروندان و هم بقای دموکراسی نوپای کشور را.

فلسفه و ماهیت دولت و حکومت‌ها، آوردن نظم و مدیریت خوب بحران‌ها در جامعه است تا از هم پاشیدن نظم در جامعه جلوگیری کند. اگر حکومت نتواند بحران را مدیریت درست کند، جامعه را در یک فاجعه قرار می‌دهد. پس مسئولیت شهروندان و ملت است که چنین حکومتی را برطرف کرده و حکومت جدیدی را روی کار بیاورند تا بحران را به صورت درست مدیریت و از فاجعه‌های بیش‌تر جلوگیری کند.